KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2022/552,

4. aprill 2022,

millega määratakse kindlaks, et Ameerika Ühendriikide riiklikud väärtpaberibörsid, mis on registreeritud väärtpaberi- ja börsikomisjoni juures, vastavad õiguslikult siduvatele nõuetele, mis on samaväärsed direktiivi 2014/65/EL III jaotises sätestatud nõuetega, ning nende suhtes kohaldatakse tõhusat järelevalvet ja riiklikku sundi

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrust (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta, ([1]) eriti selle artikli 2a lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 7 sätestatud „börsivälise tuletisinstrumendi“ ja „börsivälise tuletislepingu“ määratlusest tuleneb, et muud finantsinstrumendid kui börsivälised tuletisinstrumendid on tuletislepingud, mis täidetakse kas reguleeritud turul, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL ([2]) artikli 4 lõike 1 punktis 21, või kolmanda riigi turul, mida käsitatakse vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artiklile 2a reguleeritud turuga samaväärsena. Seetõttu tuleks tuletislepingud, mis täidetakse reguleeritud turuga samaväärseks peetaval kolmanda riigi turul, liigitada määruse (EL) nr 648/2012 kohaldamisel muudeks finantsinstrumentideks kui börsivälised tuletisinstrumendid.

(2) Vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artiklile 2a käsitatakse kolmanda riigi turgu reguleeritud turuga samaväärsena, kui see turg vastab õiguslikult siduvatele nõuetele, mis on samaväärsed direktiivi 2014/65/EL III jaotises sätestatud nõuetega, ning kui selle turu suhtes kohaldatakse asjaomases kolmandas riigis tõhusat ja pidevat järelevalvet ja riiklikku sundi. Seega tuleks hinnata, kas USAs asutatud riiklikud väärtpaberibörsid, mille üle teostab järelevalvet SEC, vastavad nendele nõuetele.

(3) Samaväärsuse hindamine piirdub käesoleva otsuse lisas loetletud riiklike väärtpaberibörsidega ja hõlmab seega tuletisinstrumente, millega kaubeldakse nendel börsidel ja mida kliirivad ESMA tunnustatud kesksed vastaspooled.

(4) 1934. aasta väärtpaberituru seaduse (edaspidi „väärtpaberituru seadus“) paragrahvi 3 lõike a punktis 1 on börs määratletud kui mis tahes organisatsioon, liit või isikute ühendus, mis moodustab kauplemispaiga või -koha, seda haldab või vahendab, et viia kokku väärtpaberite ostjad ja müüjad või teha muid tavapäraseid väärtpaberitega seotud börsitoiminguid. Börs on SECi reeglis 3b-16 täpsemalt määratletud kui organisatsioon, liit või isikute ühendus, mis viib kokku paljude ostjate ja müüjate väärtpaberikorraldused ning kasutab (kauplemiskohana või reeglite kehtestamisega) sissetöötatud mittediskrimineerivaid meetodeid, mille alusel sellised korraldused vastastikku mõjuvad ning korraldusi tegevad ostjad ja müüjad selliste kauplemiseeskirjadega nõustuvad. Järelikult peab börs toimima mittediskrimineerivaid reegleid järgiva mitmepoolse süsteemina.

([1]) ELT L 201, 27.7.2012, lk 1.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

(5) Väärtpaberituru seaduse paragrahvi 19a lõike 1 kohaselt peab börs enne tegevuse alustamist olema registreeritud SECis riikliku väärtpaberibörsina. SEC rahuldab registreerimistaotluse, kui leiab, et taotleja vastab tema suhtes kohaldatavatele nõuetele. Kui taotleja nõuetele ei vasta, peab SEC registreerimisest keelduma. Väärtpaberituru seaduses on ka nõutud, et börs kehtestab korra, millega reguleeritakse kõiki toiminguid ja tegevusi, millega taotleja soovib tegeleda. USA väärtpaberituru seaduse kohaselt on riiklike väärtpaberibörside registreeringu kehtivuse tingimuseks algsete registreerimistingimuste jätkuv täitmine. Registreeritud riiklikud väärtpaberibörsid peavad vastavalt oma seadusest tulenevatele kohustustele säilitama eeskirjad, põhimõtted ja menetlused ning neil peab olema piisav suutlikkus oma kohustuste püsivaks täitmiseks.

(6) Väärtpaberituru seaduses on lisaks sätestatud, et riiklikud väärtpaberibörsid peavad tagama oma liikmetele erapooletu juurdepääsu oma turgudele ja teenustele. Juurdepääsukriteeriumid peavad olema läbipaistvad ja nende kohaldamine ei tohi olla ebaõiglaselt diskrimineeriv. Registreeritud riiklikel väärtpaberibörsidel peavad niisiis olema selged ja läbipaistvad väärtpaberite kauplemisele lubamise reeglid, nii et selliste väärtpaberitega on võimalik kaubelda õiglasel, nõuetekohasel ja tõhusal moel ning väärtpaberid on vabalt võõrandatavad. Nii optsiooni- kui ka aktsiabörsidel on noteerimisnõuded, mille suhtes kohaldatakse väärtpaberibörsi seaduse paragrahvi 19 ja reegli 19b-4 kohaselt SECi järelevalvet. SECi reeglid ja noteerimisnõuded kohustavad noteeritud optsioonide aluseks olevate väärtpaberite emitenti aegsasti avalikustama teavet, mis on investoritele oluline või mõjutab tõenäoliselt oluliselt väärtpaberite hinda. Riiklikel väärtpaberibörsidel on keelatud noteerida sellise emitendi väärtpabereid, kes ei vasta SECi reeglites sätestatud auditikomitee nõuetele. Riiklik väärtpaberibörs ei saa registreerida noteeritud optsioonide aluseks olevaid väärtpabereid, mille kohta ei ole väärtpabereid ja emitenti käsitlev teave avalikult kättesaadav. SEC reegli 9b-1 kohaselt peavad optsiooniturud koostama ka optsioonide avalikustamisdokumendi, mis sisaldab teatavaid kindlaksmääratud andmeid börsil kaubeldavate optsioonide omaduste ja riskide kohta. Maakler-diilerid esitavad klientidele optsioonide avalikustamisdokumendi ja see dokument tuleb enne klientidele edastamist esitada SECile. Lisaks on börsil noteeritud optsioonide emitent Options Clearing Corporation (OCC). OCC on SECis registreeritud kui kliiriv äriühing ja eneseregulatsiooni organ. OCC peab järgima väärtpaberituru seaduse paragrahvi 17A, milles nõutakse muu hulgas, et OCC eeskirjad peavad olema üldiselt kavandatud investorite ja avalike huvide kaitseks. OCC eeskirjade suhtes kohaldatakse SECi järelevalvet vastavalt väärtpaberituru seaduse paragrahvile 19 ja SEC reeglile 19b-4. Vastavalt 2010. aasta Frank-Doddi seaduse paragrahvi 806 punktile e ja SECi eeskirjale 19b-4 kohaldatakse SECi järelevalvet ka muudatuste suhtes, mida OCC kavatseb teha oma eeskirjades, toimingutes või menetlustes ja mis võivad oluliselt mõjutada OCC riski olemust või taset. SEC reegli 17Ad-22 punkti c kohaselt peab OCC avalikustama iga-aastased auditeeritud finantsandmed. Lisaks nõutakse SEC reegli 17Ad-22 punkti e alapunktis 23, et OCC jõustaks põhimõtted ja menetlused, millega nähakse muu hulgas ette kõigi asjakohaste eeskirjade ja oluliste menetluste, sealhulgas kohustuste täitmata jätmise haldamise eeskirjade ja menetluste peamiste aspektide, tehingute mahu ja väärtust käsitlevate põhiandmete ning õigus-, juhtimis-, riskijuhtimis- ja tegevusraamistikuga seotud oluliste eeskirjade, põhimõtete ja menetluste põhjaliku kirjelduse avalikustamine. Nõuetekohase kauplemise väärtpaberitega riiklikul väärtpaberibörsil tagab see, et SEC on volitatud eriolukorras kauplemist peatama ja erakorralisi korraldusi andma ning avalikku huvi ja investoreid kaitsma. USA õigusraamistik sisaldab ka kauplemiseelse ja -järgse läbipaistvuse nõudeid turuosalistele õigeaegse teabe andmiseks.

(7) Pärast SECis registreerimist muutub riiklik väärtpaberibörs eneseregulatsiooni organiks. Eneseregulatsiooni organite süsteemi kaudu toimuv turuvahendajate eneseregulatsioon on USA regulatiivse raamistiku üks olulisimaid elemente. Eneseregulatsiooni organid on reguleerivad asutused, kellel lasub põhivastutus selle eest, et kehtestatakse reeglid, mida nende liikmed peavad oma äritegevuses järgima, ning jälgitakse liikmete äritegevust. Eneseregulatsiooni organina jälgib riiklik väärtpaberibörs olukorda ja tagab, et tema liikmed ja liikmetega seotud isikud täidavad väärtpaberituru seadust, vastavaid reegleid ja määrusi ning omaenda reegleid. Juhul kui liikmed riiklike väärtpaberibörside reegleid ei täida, peavad riiklikud väärtpaberibörsid lahendama oma liikmete võimalikud tururee glite või föderaalsete väärtpaberiseaduste rikkumised. Samuti peab mitmepoolne kauplemissüsteem olulistest rikkumistest SECi teavitama.

(8) USAs tegevusluba omavate riiklike väärtpaberibörside suhtes kohaldatavad õiguslikult siduvad nõuded, mis on kehtestatud riiklike väärtpaberibörside õigusliku tegevusraamistikuga, annavad seega tulemusi, mis on sisuliselt samaväärsed direktiivi 2014/65/EL III jaotises sätestatud nõuetega järgmistes valdkondades: tegevusloa andmine, määratletusnõuded, juurdepääs tunnustatud börsile, organisatsioonilised nõuded, finantsinstrumentide kauplemisele lubamine, instrumentidega kauplemise peatamine ja nende kauplemiselt kõrvaldamine, nõuete järgimise kontrollimine ning juurdepääs kliirimis- ja arveldussüsteemidele.

(9) Seepärast järeldab komisjon, et USAs asutatud riiklikele väärtpaberibörsidele kehtivad õiguslikult siduvad nõuded on samaväärsed direktiivi 2014/65/EL III jaotises sätestatud nõuetega.

(10) Tulemuslikku järelevalvet reguleerivad peamised esmased õigusaktid, millega USAs on kehtestatud väärtpaberitega kauplemise õiguslikult siduv kord, on 1933. aasta väärtpaberiseadus („väärtpaberiseadus“) ja väärtpaberituru seadus. Väärtpaberituru seadusega on SECile antud ulatuslikud õigused väärtpaberite valdkonna kõikides aspektides, sh õigus maakler-diilereid arveldusagente ja kliiringuasutusi, samuti USA eneseregulatsiooni organeid (kelle hulka kuuluvad ka riiklikud väärtpaberibörsid), registreerida, nende tegevust reguleerida ja nende üle järelevalvet teostada.

(11) Väärtpaberituru seadusega on määratletud ja turul keelatud teatavad tegevusmustrid ning antud SECile õigus määrata reguleeritud üksustele ja nendega seotud isikutele distsiplinaarkaristusi. Samuti on väärtpaberituru seaduses antud SECile õigus nõuda, et börsil avalikult kaubeldavate väärtpaberitega ettevõtjad esitaksid perioodilisi aruandeid. Eneseregulatsiooni organite süsteemi kaudu toimuv turuvahendajate eneseregulatsioon on USA regulatiivse raamistiku üks olulisimaid elemente. USA õigusraamistiku kohaselt on eneseregulatsiooni organite kui reguleerivate asutuste peamine ülesanne kehtestada ja jälgida reegleid, mille alusel nende liikmed tegutsevad.

(12) Väärtpaberituru seaduse kohaselt peavad kõik registreeritud riiklikud väärtpaberibörsid olema suutelised tagama, et nende liikmed ja liikmetega seotud isikud täidavad väärtpaberituru seadust, vastavaid reegleid ja määrusi ning omaenda reegleid. Riiklike väärtpaberibörside jooksva järelevalve osana hindab SEC iga börsi suutlikkust oma liikmeid ja nende kauplemistegevust jälgida. Samuti on riiklik väärtpaberibörs kohustatud lahendama oma liikmete võimalikud turureeglite või föderaalsete väärtpaberiseaduste rikkumised ja SECi sellistest võimalikest rikkumistest teavitama.

(13) Riikliku väärtpaberibörsi kohustus tagada, et tema liikmed nõudeid täidaksid, sisaldab ka kohustust uurida väärtpaberituru seaduse ning selle alusel vastu võetud reeglite võimalikke rikkumisi ning vajaduse korral määrata karistusi. Samuti võib SEC oma äranägemisel uurida väärtpaberituru seaduse ja selle alusel vastu võetud reeglite rikkumisi ning selliste rikkumiste eest süüdistusi esitada. SEC vaatab eneseregulatsiooni organi reeglid läbi. Väärtpaberituru seaduse paragrahvi 19 punkti h kohaselt võib SEC määrata karistusi sellistele eneseregulatsiooni organitele, kes ei ole ilma mõistliku põhjenduse või põhjuseta taganud, et liige või liikmega seotud isik järgiks eneseregulatsiooni organi reegleid.

(14) Väärtpaberituru seaduse paragrahvi 21 kohaselt võib SEC uurida eneseregulatsiooni organi reeglite rikkumisi ja määrata karistusi eneseregulatsiooni organi liikmetele, kes selliseid reegleid rikkusid. Eneseregulatsiooni organite jooksva järelevalve osana hindab SEC iga riikliku väärtpaberibörsi suutlikkust teostada oma liikmete ja nende kauplemistegevuse üle järelevalvet. Riiklikud väärtpaberibörsid peavad SECi alati reeglite muutmisest teavitama.

(15) Õigusnormide täitmise tulemuslikuks tagamiseks on SECil ulatuslikud õigused uurida USA föderaalsete väärtpaberiseaduste, sh väärtpaberituru seaduse ja selle alusel vastu võetud reeglite tegelikke või võimalikke rikkumisi. SEC võib oma järelevalvevolituste raames reguleeritud üksustelt dokumente hankida. Lisaks on SECil õigus nõuda dokumentide esitamist või ütluste andmist igalt USAs viibivalt isikult või üksuselt. SECil on õigus võtta täitemeetmeid, algatades selleks USA föderaalsete väärtpaberiseaduste rikkumise eest, sh siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise eest tsiviilmenetluse föderaalses ringkonnakohtus või haldusmenetluse SECi halduskohtuniku ees. Tsiviilmenetluses võib SEC taotleda ebaseaduslikult saadud vara loovutamist, intresse alates rikkumise kuupäevast, tsiviilõiguslikke rahatrahve, ettekirjutusi ning muude kõrvalnõuete täitmist, sh kostja saadud tulu sissenõudmist.

(16) Haldusmenetlustes võivad karistused lisaks ebaseaduslikult saadud vara loovutamisele või isikutele tegevuskeelu kehtestamisele või üksuste registreeringu tühistamisele hõlmata noomitusi, tegevuse piiranguid ja tsiviilkaristusi. SECil on õigus algatada eneseregulatsiooni organi suhtes tegevusetuse või nõutud ülesannete puudulike täitmise eest täitemeetmed. Lisaks on SEC volitatud koordineerima oma täitemeetmeid siseriiklike ja rahvusvaheliste partneritega uurimise mis tahes etapis, muu hulgas võib ta asja edasi suunata USA justiitsministeeriumile, et see algataks kriminaalmenetluse, või mõnele teisele kriminaalasjadega tegelevale või reguleerivale asutusele. Lisaks on SEC volitatud jagama mitteavalikku teavet siseriiklike ja rahvusvaheliste partneritega.

(17) USA õigus- ja järelevalveraamistikuga on tagatud ka turu läbipaistvus ja usaldusväärsus seeläbi, et takistatakse turu kuritarvitamist siseringitehingute ja turuga manipuleerimise teel. See õigus- ja järelevalveraamistik keelab tegevuse, mis võib moonutada turgude toimimist, sealhulgas turuga manipuleerimise ning vale või eksitava teabe edastamise. See õigus- ja järelevalveraamistik annab SECile ka õiguse võtta sellise käitumise vastu täitemeetmeid.

(18) Seepärast järeldab komisjon, et riiklike väärtpaberibörside üle kohaldatakse USAs pidevalt tõhusat järelevalve- ja jõustamiskorda.

(19) Seega loetakse määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 2a sätestatud tingimused USAs SECi poolt tegevusloa saanud ja tema järelevalve all olevate riiklike väärtpaberibörside puhul täidetuks.

(20) Käesolev otsus põhineb USAs käesoleva otsuse vastuvõtmise ajal kohaldatavatel õiguslikult siduvatel nõuetel, mis käsitlevad riiklikke väärtpaberibörse. Komisjon jätkab koostöös ESMAga riiklike väärtpaberibörside järelevalve- ja jõustamiskorra ning käesoleva otsuse tegemise aluseks olevate tingimuste täitmise korrapärast jälgimist.

(21) USAs riiklike väärtpaberibörside suhtes kohaldatava õigus- ja järelevalvekorra korrapärane läbivaatamine ei piira komisjoni võimalust alustada ükskõik millal erakorralist läbivaatamist, kui asjakohased muutused sunnivad komisjoni käesoleva otsuse kohast samaväärsust uuesti hindama. Selline uuesti hindamine võib viia käesoleva otsuse kehtetuks tunnistamiseni.

(22) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas Euroopa väärtpaberikomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punkti 7 kohaldamisel vastavad Ameerika Ühendriikide riiklikud väärtpaberibörsid, mis on registreeritud väärtpaberi- ja börsikomisjonis ning loetletud käesoleva otsuse lisas, õiguslikult siduvatele nõuetele, mis on samaväärsed direktiivi 2014/65/EL III jaotises sätestatud nõuetega, ning nende suhtes kohaldatakse tõhusat järelevalvet ja riiklikku sundi.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 4. aprill 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

USA väärtpaberi- ja börsikomisjoni juures registreeritud riiklikud väärtpaberibörsid, mida käsitatakse samaväärsetena reguleeritud turgudega:

a) BOX Exchange LLC,

b) Cboe BZX Exchange, Inc.,

c) Cboe C2 Exchange, Inc.,

d) Cboe EDGX Exchange, Inc.,

e) Cboe Exchange, Inc.,

f) Miami International Securities Exchange, LLC,

g) MIAX Emerald, LLC,

h) MIAX PEARL, LLC,

i) Nasdaq GEMX, LLC,

j) Nasdaq ISE, LLC,

k) Nasdaq BX, Inc.,

l) Nasdaq MRX, LLC,

m) Nasdaq PHLX, LLC,

n) Nasdaq Options Market, LLC,

o) NYSE American Options, LLC ja

p) NYSE Arca, Inc.